

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 170—L., félévre 95—L.
Egyes szám ára 4—L.
Külföldre egész évre 270—L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

A MI ÜNNEPÜNK.

Ennek a cikknek a keletkezését hosszas tárgyalások előzték meg. Ugyanis főszerkesztőnknek meg kellett győznünk arról, hogy a

cikk közléséről nem mondhatunk le. Olvasóinkat és a „Magyar Nép” barátait értesítenünk kell arról, hogy Gyallay Domokost, lapunk főszerkesztőjét milyen kitüntetés érte.

Végre is beleegyezett főszerkesztőnk, hogy ez egyszer félreáll és a szerkesztő vegye át a vezényszót. Azt azonban kikötötte, hogy kerüljük a dicsérő jelzőket és pusztán az eseményeket mondjuk el a maguk valóságában. Ebbe annál könnyebben beleegyezhetünk, mert a tények minden dicsérő jelzőnél ékebben beszélnek.

Mi is történt főszerkesztőnkkel?

Az történt, hogy Gyallay Domokost nagyon szép kitüntetés érte: február hó 4-én Budapesten a Kisfaludy-Társaság tagjainak sorába választották.

Kissé meg kell magyaráznunk, hogy mi is az a Kisfaludy-Társaság? Ezelőtt éppen száz esztendővel halt meg egy, a maga korában kitünő, érdemes magyar író, Kisfaludy

Károly. Barátai azzal akarták a nagy ember emlékezetét fönntartani, hogy irodalmi társaságot alakítottak neve alatt. Ez az irodalmi

társaság idők során mind tekintélyesebbé vált. Nagyon megválogatták azokat, akiket a társaság tagjainak sorába választottak. A tagok számát a társaság szabályzata ötvenben állapította meg, új tagot csak akkor lehet választani, ha egy tag elhalálása folytán valamelyik tagsági hely megürül. A régebbi írónemzedék köréből a legkitünőbb írók voltak tagjai: *Vörösmarty Mihály, Arany János, Gyulai Pál.* A mai tagok is Magyarország legelőkelőbb közéleti férfiai: *József főherceg, Apponyi Albert gróf, Berzeviczy Albert, Balogh Jenő, Hegedüs Loránd, Ravasz László,* továbbá írók és költők: *Herczeg Ferenc, Szabolcska Mihály, Jakab Ödön, Szász Károly* és

Gyallay Domokos.

mások, mind olyanok, akik a magyar szellemi életet irányítják.

A magyar szellemi életnek eme legkiválóbb vezetői februárius 4-ikén tartott díszgyűlésük alkalmával Gyallay Domokost, lapunk

főszerkesztőjét a *Kisfaludy-Társaság* tagjának választották meg. Ennél szebb és nagyobb, de megérdemelt kitüntetést főszerkesztőnk nem is kaphatott volna.

Életének egész munkásságát a „*Magyar Nép*“ olvasóinak, a falu népének szellemi és erkölcsi előbbrevitelére szentelte és szenteli. Irodalmi művei a magyar múlt eseményeit s a magyar nép életének küzdelmes fordulóit vetítik elénk, olyan magyar nyelven a hogyan csak egy erre hivatott magyar ember lelkéből fakadhat a magyar szép-szó.

„*Ósi rögön*“, „*Föld népe*“ című elbeszélő kötetei, „*Vaskenyéren*“ című regénye a magyar irodalom örökké maradandó kincsei s az ember nem tudja, hogy e könyvekben az előcsillanó fajszeretet, az események változatos fordulóit, vagy a magyar nyelv ragyogó tisztaságát csodálja?

Ezek a munkái *Gyallayt* kétségtelenül a magyar írók legjobbjai közé emelték. Az a munkássága pedig amellyel a népi lelkeket műveli és a magyar nemzeti eszmét ápolja az elárvult erdélyi magyarság körében, páratlan és pótolhatatlan.

Felvette a küzdelmet a lelkeket megmértelyező ponyva-irodalom ellen is és néhány hónap alatt „*A nagy tűz árnyékában*“ és „*Genovéva*“ című munkái fogalomná váltak az erdélyi magyar nép körében. „*Falusi színház*“ ával pedig olyan színdarabokat adott a nép kezébe, hogy nemesak tárgyuknál, de nyelvezetükénél fogva is valóságos kincses bányái a lelkét művelni akaró magyarságnak.

Azért mondom, hogy ez a népművelő munkája — amelynek koronája a „*Magyar Nép*“ — páratlan, mert én is az ő vezetése mellett forrtam össze a néppel. Ismerem lelkének minden gondolatát. Nála tanultam meg, hogy milyen nemes de nehéz feladat ilyen szűk és helyzetben arra tanítani a magyar népet, hogy elhagyatottságában is legyen erkölcsös, becsületes, haladjon a korral, művelődjék és tisztelje őseinek szent hagyományait. Törté-

nelmének elbőtelező hagyományaitól, nyelvhez, hitéhez törhetetlenül ragaszkodjék és egye meg kötelességét minden irányban.

Főszerkesztőnk lelkében mindig új eszmék, mindig újabb tervek fogalmazódtak. Legujabban a népkönyvtárak eszméjének megvalósításával lendített nagyot az erdélyi magyarság művelődésén.

Gyallay tehát nemcsak a magyar szónak kiváló művelője, hanem a magyar nép életnek olyan munkás apostola, amelyenre ma a szomorú állapotunkban nélkülözhetetlen segítség van.

Ezt a sokféle munkálkodását jutalmazta meg a *Kisfaludy-Társaság* akkor, midőn tagjainak sorába választotta.

Mi, akik *Gyallay* mellett dolgozunk és megkapjuk azt a szeretetet és elhivatottságot, amely a népünk és a népművelés ügyét szolgálja, elégtétellel állapítjuk meg, hogy a *Kisfaludy-Társaság* választása érdemes emberre esett. Eddigi munkájával mindenki előtt tiszteletet és becsületet érdemelt ki, mert írásai és eszméi kétségtelenül nyomot hagytak az erdélyi magyar nép lelkében. Azt is látjuk és tudjuk, hogy főszerkesztőnk lelke tele van tervekkel és a jövőben is az erdélyi magyarságnak szent életét. Sőt legujabban a magyar nép eljövendő vezetőinek, a magyar főiskolai hallgatóknak ügyét és lelki irányítását is kezébe vette, hogyha majd mi, az öregebbek kidőlünk az erdélyi kultur-munkát a megkezdett úton lehessen folytatni. Így gondol *Gyallay* a jövőre is!

Ebből az alkalomból, hogy főszerkesztőnket ez a szép kitüntetés érte, a „*Magyar Nép*“ barátainak és olvasótáborának nevében üdvözljük *Gyallayt* szívünk egész melegével. Kívánjuk, hogy az Isten sokáig éltesse erében, egészségben, hogy tovább dolgozhasson fiatalos hévvel, el nem lankadó erővel az elhagyatott és elárvult, erdélyi magyarság javáért.

Dr. Szász Ferenc.

Megálltunk helyünket!

Falvaink népe a lezajlott közigazgatási választások rendjén újra fényes bizonysgot szolgáltatott magyar öntudatáról, politikai érettségéről és a Magyar Párt iránt való törhetetlen hűségéről. A választások az egész vonalon diadalra juttatták azokat a célokat, amiket a magyarság egységének megtestesítője: a Magyar Párt tűzött a választók elé.

Olyan helyeken, ahol a magyarság önálló listával ment bele a küzdelembe, a szavazatok erre a listára estek, ahol pedig a helyi vezetőség egyezményt kötött a román nemzeti párttal, ott a magyar tömegek becsületesen támogatták a közös listán szereplő jelölteket.

Bebizonyosodott, hogy az erdélyi magyarságot nem lehet hamis jelszavakkal nemzeti érdekeinek szolgálatától eltántorítani, nem lehet egymás ellen kijátszani és összekapcsoló szerve, a Magyar Párt ellen harcba vinni. Ha a multban történtek is tévedések és eltántorodások, az idő és a kisebbségi élet nehéz iskolája magukhoz térítette ingatag magyar véreinket is. A lezajlott közigazgatási választás az erdélyi magyarság küzdelmeinek legörvendetesebb eseményeként fog a történelem lapjain ragyogni.

Ennek a főemelő megnyilatkozásnak azonban kötelező erővel kell hatnia azokra, akiket a választás a megyei tanácsokba bejuttatott.

A közigazgatási törvény nagyon fontos feladatokat szab a megyei tanácsok elé és hathatós jogokat ruház rájuk. Közigazgatási, közgazdasági, oktatásügyi, közlekedési kérdésekben a megyei tanácsoknak a maguk területén nemcsak első, de döntő szavuk is lesz. A lakosság haladása, jóléte és nyugalma tekintetében tehát roppant fontossága lesz annak, hogy a megyei tanácsosok milyen buzgósággal és lelkesedéssel végzik el azt a kötelességet, amit a választók bízalma rájuk ruházott.

Az erdélyi magyarságnak a viszonyok javulásában mindenesetre meg kell éreznie, hogy a vármegye dolgainak intézése most már vagy egészen magyar emberek kezébe került, vagy abban magyar emberek is tekintélyes hatáskört kaptak. Remélhetőleg a falun élő magyarság nem lesz többé olyan árva és elhanyagolt a közigazgatás ágas-bogas utjain, mint eddig volt.

A magyar falu tehát megtette kötelességét a vármegyei szervezet egészséges kiépítése érdekében. Bizonyosan kellő hőlesességet és megfonto-

lást fog tanusítani a községi tanácsosok névsorának összeállításánál is.

Ezek után pedig az erdélyi városok polgárságának kell bebizonyítania, hogy a városi tanácsosok megválasztásánál ő is bátran sikra mer szállni a magyar érdekekért és ő is hiven követi a Magyar Párt központjának vagy helyi tagozatának utasításait. Fájdalmas példák és események tanították meg a városi polgárságot, hogy a rossz igazgatás, a lelkiismeretlen emberek uralma milyen fölháborító visszaéléseket szül az anyagi ügyek kezelésénél, törvények és rendeletek alkalmazásánál.

Elsőrendű érdeke tehát a magyarságnak, hogy a városok kormányzását tisztakezü, igazságra törekvő emberek vegyék kezükbe. Ennek munkálására a márciusi választások alkalmával fog sor kerülni.

Egyelőre örvendezzünk a vármegyei választások szép eredményein és bizzunk a magyar erőben, összetartásban, reménykedjünk jobb idők eljövételében.

A megyei választások néhány jellemző adatát, eredményét alább közöljük:

Csikmegyében csak egy lista volt, a magyar egyezményes lista, ezt szavazás nélkül elfogadottnak jelentette ki a törvényszék elnöke.

Háromszéken a magyarpárti lista teljes győzelmet aratott, a Nemzeti Párt szavazatainak száma nem érte el a 20 százalékot és így a kormánypárt részéről senki sem jut be a megyei tanácsba.

Udvarhelymegyében a Magyar Párt fényes győzelmet aratott. Hiába próbálták megmételeyen a székelyek becsületes lelkét, a kormánypárt listája megbukott.

Maros-, Szilágy-, Szatmár-, Szamos-, Bihar-, Torda-, Brassó-, Alsófehér-, Szeben-, Hunyad-, Naszód-, Kisküküllő-, Nagyküküllő-, Szörény-, Arad-, Temesmegyékben az egyezményes lista győzött.

Ki kell emelnünk a vegyes lakosságú megyék közül *Fogarás- és Kolozsmegyék* magyar népének küzdelmét, az önálló magyar lista győzelemre juttatása érdekében. *Fogarasmegyében* a magyarság csekély száma miatt — sajnos — a magyarság szavazatainak száma nem érte el a 20 százalékot. *Kolozsmegyében* azonban a kormány választási erőszakoskodásai sem tudták megakadályozni a magyarok előretörését. A Ko-

lozsmegyében leadott összes szavazatoknak a Magyar Párt elnyerte a 25 százalékát és így 10 magyar ember jutott be Kolozsmegye tanácsába, sőt az állandó választmányból sem lehet a magyarokat Kolozsmegyében kirekeszteni.

Kiderült a választások alkalmával, hogy a kormány ereje meggyengült. Az ökiráltságban a Nemzeti Parasztpárt csak erőszakoskodással tu-

dott többséghez jutni. Sok helyen véres verekedések történtek, sőt halálos áldozatai is vannak a választásoknak.

A magyarság a megyei választások alkalmával ismét tanúságot tett fegyelmezettségéről és arról, hogy a hatalom minden erőszakoskodása ellenére is kitart az Országos Magyar Párt mellett.

KÜLFÖLD

Szovjet borzalmak. Most, hogy mi nálunk is, Besarábiában olyan nagy erőre kapott a szovjet-izgatás, talán nem árt megemlékezni azokról a borzalmakról, amiket állandóan, de az utóbbi időben fokozott mértékben elkövet a szovjet. A legnagyobb bűne s amit a legnagyobb kitartással, sőt megátalkodottsággal követ el — a nép lelkének elrontása. Üldözi az egyházat, a papságot, Istentiszteletet nem enged, eltiltotta a harangozást és lefoglalja a harangokat, nem a haza védelmére, hanem a nép vallásos érzésének kiirtása végett. Az iskolai oktatás alapja annak „magyarázása”, hogy Isten nincs, hogy a felnövő nemzedék minden kétség és lelkifurdalás nélkül legyen kész szolgája a szovjet urának. Ezenkívül — kivézőnek mindenkit, aki a szovjet soha valóra nem váltható gazdasági tervei ellen vét, valamint akit a rendszer ellenségének tartanak. Így az elmúlt héten több száz orosz tengerészt lőttek főbe Kronstadban, mert gyanusak voltak. Holttestük a tengerbe került s gyászistentiszteletet nem volt szabad tartani értük. A bánatba döntött szomorú szülők és rokonok a szomszédos Észtországban, Riga városában tartották meg a gyászistentiszteletet. De nem csak otthon garázdálkodnak a

szovjet urai, hanem idegenben is. Most Párisban rabolták el autóval Kutjepoff tábornokot, az orosz elleferradalom vezérért, akit legfélelmesebb ellenségüknek tartanak. Az emberablás fényes nappal történt, nyílt utcán s bár a francia rendőrség 150 legügyesebb rendőrt küldte ki kutatni, mind a mai napig nem bírtak nyomára akadni az elrabolt tábornoknak. A francia közvéleményt a legnagyobb mértékben felizgatta ez a páratlan merészségű bűntett. Az újságok állandóan követelik, hogy a kormány szakítsa meg az összeköttetést a szovjettel s ennek nagykövete jónak látta hosszabb időre eltávozni Párisból. Ugy látszik, előbb-utóbb nagy bajok lesznek Oroszországban. Ezeket akarná megelőzni a szovjet példátlan merészségével.

Magyar-olasz-osztrák szövetség. Schober osztrák kancellár Rómába utazott és ott ugyanolyan barátsági szerződést fog kötni Olaszországgal, amilyent Magyarország kötött most két éve. Ebből arra következtelnek, hogy a régi hármasszövetség magyar-olasz-osztrák szövetség alakjában fog feléledni. Viszont Csehországban, ahol Benest állandóan támadják hágai balsikere miatt — cseh-magyar-osztrák szövetséget kívánnak a közép-európai helyzet rendezésére.

Magyar ember
magyariparostól dolgoztat!

Lengyelország királyság lesz? A lengyel köztársaság alkotmányában állítólag nagy változásokat akar Pilsudszki marsall végrehajtani. Hír szerint Pilsudszki tizenkétéves leányát, Jadvigát Lengyelország királynőjévé akarja kikiáltatni. A sörurak a hadsereg és a nagytőke legnagyobb része a vidéki földbirtokosokkal együtt szívesen látná a királyság helyreállítását Lengyelországban. A mozgalom központja Vilna. Mivel Jadviga csak tizenkét éves, nagykorúságáig Pilsudszki kormányozna a koronatanács segítségével. A marsall több ízben kijelenelte, hogy leánya méltó lenne Lengyelország koronájára.

Francia kormányválság előtt. Mióta Tardieu külföldön tárgyal — több, mint egy hónapja — otthon megrendült a helyzete, úgy, hogy közeli bukásával számolnak. Utóda Poincaré lesz, aki teljesen felgyógyult súlyos betegségéből.

Fejedelmi nász. Olaszország új királyi nászra készül. Most a mennyasszonyt adja. A király leányát. A vőlegény pedig Boris bolgár király. Erről a házasságról már rég óta van szó, de eddig vallási okok gátolták. Ezeket elhárították, most meglesz az esküvő s ezzel még szorosabb a viszony a két ország között. Kivált, ha igaz az a hír, hogy egyik bolgár herceg a Mussolini leányát veszi el.

A gyilkosság dicsérete. Szerajevóban emlékművet emeltek Principnek, a Ferenc Ferdinánd főherceg és felesége gyilkosának. Ez az egész világban nagy visszatetszést keltett, és méltán, hiszen ez a gyilkosság volt a közvetlen oka a világháborúnak és ezzel tíz millió ember halálának. A szerb kormány azzal igyekszik védekezni, hogy az emlékmű magánmozgalom eredménye s ezért nem tilthatta meg a felállítását. De ezt senki sem hiszi el. Nem is hiheti, hiszen Szerbiában diktatura van s az mindent le tud igazni, amint a horvátokat például leigázta. Nagyon felháborodott a dolgon a szerbek régi nagy barátja, Scotus Viator, aki nyíltan megírta, hogy a szerb kormány mostani eljárásával beismerte, hogy Szerbia a bűnös a világháborúért.

Poroszországban kommunista nem lehet tisztviselő. A porosz belügyminiszter most becsátotta ki ilyen értelmű rendeletét. Oka: a szovjet fokozott munkálkodása és az erős kommunista izgatás Berlinben és Poroszországban.

* HIREK *

Sok fiú születik Csikban. Csíkszeredában a tavalyi anyakönyvi kimutatás szerint 88 fiú és 48 leány született. Tehát csaknem kétszer annyi fiú született, mint leány. Husz-huszonöt év múlva jó dolguk lesz Csikban a férjhezadó leányoknak!

Drágulni fog a váltóeljárás! A parlamenti ülészek megkezdődött és rövidesen be fogja terjeszteni az igazságügyminiszter az új váltótörvény javaslatot. Az új törvény súlyos intézkedéseket fog életbeléptetni az adósokkal szemben. A váltó, lejárata napján, ugyanolyan jellegű jogerővel bír, mint valami végleges bírósági döntés s így birtokosának végrehajtási joga van. Ez ellen csupán akkor lehet felebbezni, ha az illető kimutatja a váltó hamis voltát, vagy pedig azt, hogy az összeget már kifizette. Ha tehát az új törvény életbelép, a váltókat nem fogják óvatolni, hanem mindjárt végrehajtást vezetnek az adós ellen. Ez természetesen nagy költségekkel fogja megterhelni az adóst.

Magyar mérnök vizsgálja felül a bukaresti rádióállomást. Bukarestben egy idő óta rosszul működik a rádió leadóállomás. A bukaresti rádióállomás igazgatósága ezért előbb francia, majd német mérnökökkel kísérletezett. Miután ezek munkája nem járt eredménnyel, az igazgatóság felkérte a világhírű magyar mérnököt: Magyar Endrét, hogy a bukaresti állomás zavarait vizsgálja felül. Magyar Endre a napokban Budapestről Bukarestbe utazik, hogy az állomás üzemét rendbe hozza.

A Pápai állam első bűnöse. A Vatikán törvényszéke egy Paulis nevű embert háromhavi elzárásra ítelt. Paulis a Szent Péter templom alamizsnás perselyeiből pénzt lopott. A független pápai állam ezuttal gyakorolta először igazságszolgáltató hatalmát.

Hogyan dolgoznak az amerikai rablók? Egy chicagói gazdag gyáros fenyegető levelet kapott, hogy fizessen ki egy nagyobb összeget. A gyáros nem teljesítette a rablók kívánságát. Másnap a banditák felrobbantották a gyáros palotáját.

Bő áldás. Az udvarhelymegyei Kecset községben Ferenc Lajos gazdálkodó egyik juha négy bányát ellett. A négy bányán közül három életben van, egy már az ellés alkalmával elpusztult.

Kirabolták a Bukarest-krajovai vonatot. A Bukarest-krajovai vonalon a múlt héten vakmerő támadást intéztek az egyik személyvonat ellen. — Amikor a vonat Kalinesti állomást elhagyta, a kocsikba fellopózkodott néhány bandita és egyszerre több kocsiban is meghúzták a vészféket. A vonat megállott és ekkor a banditák a folyosókon azt kiabálták, hogy a pályán teljes sebességgel egy tehervonat jön szembe. Az utasok között zavar tört ki, sokan az ablakon ugráltak le a földre, mások podgyászaikat igyekeztek biztonságba helyezni, a támadók pedig arra használták fel az általános zürzavart, hogy több értékes podgyászt kifosztottak, ezután pedig elmenekültek. A vonat személyzete észrevette, hogy rablótámadásról van szó, üldözni kezdte az ekkor már a mezőn menekülő rablókat, akik több lövéssel válaszoltak, ezután pedig sikerült eltűnniük.

A MAROSVÁSÁRHELYI SZANATORIUM

hetven ágyas, nagy kényelemmel berendezett új épületébe felvesz bármilyen belső- vagy sebészeti betegségben szenvedőket, — kivéve fertőző és elme-
betegeket.

Ápolási díj:

III. osztály 150° — lej naponta,
(10 napi összes költség belbetegeknek legfennebb 2500—3000° — lej, operáció esetén 5000—6000° — lej). II. osztály 300° — lej. I. osztály 450° — lej
Szabad orvosválasztás!

Szerencsétlenség ruhatisztogatás közben. A felvidéki Csap községben Nyitrai Lajos mozdonyvezető felesége benzinnel tisztította a ruhákat. A mintegy öt liter benzint tartalmazó edény ott volt a közelben, amikor a tűzhelyről kipattanó szikra lángralobbantotta a benzines ruhát és az edényben levő öt liter benzint is. Az asszony az égő ruhát eloltotta s a benzines edény felé ment. Abban a pillanatban a benzín felrobbant, a robbanás kidöntötte a ház egyik oldalfalát és súlyos égési sebeket okozott az asszonyon, akit haldokolva szállítottak kórházba.

Kecskeméten jégeső volt. Kecskeméten néhány percig jégeső esett. Emberemlékezet óta nem tudnak arról, hogy ebben a téli időszakban jégeső lett volna ezen a vidéken.

Legyünk óvatosak a ruhavasálás közben! Debrecenben történt az alábbi eset. Egy Papp Margit nevű leány ruhát vasalt a konyhában. A vasalóból kiáradó széngáztól elszédült és a földre zuhant. A hozzátartozók csak órákkal később léptek be a konyhába, ahol ekkor már a leány holtan feküdt. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint a szerencsétlen teremtést a vasalóból kiáradó széngáz ölte meg.

Kazánrobbanás 118 halottal. A Földközi-tengeren egy hajó kazánja felrobbant. A robbanás teljesen megsemmisítette a hajót. A hajón levő 120 ember közül csak kettő menekült meg, 118 ember elpusztult.

Bátor asztalosinas. Csehország Klatau nevű városában a folyó jege 6 csúszkáló fiú alatt beszakadt. Polcar Ferenc asztalosinas a jeges hullámokba vetette magát és sorra mind a hat gyermeket kimentette a vízből.

Műkedvelő előadás. A Székelyek Kolozsvári Társaságának műkedvelő csoportja február hó 15-én (szombaton) este 8 órakor a róm. kath. főgimnázium dísztermében műkedvelő előadást rendez. Színre kerül a *Sárga csikó*. Utána tánc a Deák Ferenc-u. 33. szám alatti vendéglő helyiségeiben.

Súlyos balesetek Gelencén. Timár Imre gelencei gazdálkodó fát szállított haza az erdőből. A lovak a fagyos úton megcsúsztak és a terhet nem tudták visszatartani. A megszaladt szekér elütötte Timárt. A 6 gyermekes apának mindkét lába eltört. Hasonló körülmények között törte el lábát Kovács gelencei gazdálkodó is.

Visszaélések a jásii vasútigazgatóságnál. A jásii vasútigazgatóságnál nagy csalást fedeztek fel. Több tisztviselő milliókra menő összeggel károsította meg az államvasutat.

Kirabolták a newyorki magyar konzulátust. A newyorki magyar konzulátus helyiségébe behatolt egy bandita. A szobában tartozkodó tisztviselő szemébe homokot szórt és több értéktárgyat elrabolt.

Dávid Ferenc emlékezete a Keresztény Magvetőben. Még élénk emlékezetében van mindenkinek az a kegyelmes ünnepe-sorozat, amelyeket Dávid Ferenc halálának 350. évfordulója alkalmával Kolozsvárt és Déván rendeztek az erdélyi unitáriusok. — Mindkét helyen magas nivóju előadások és emlékbeszédek idézték a nagy vállalásalapító alakját és szellemét s ezeket gyűjtötte most egybe az Unitárius Irodalmi Társaság folyóirata: a Keresztény Magvető múlt évi utolsó számában. Technikai okok miatt kissé megkésve jelentek ugyan meg ezek a beszédek, de a Keresztény Magvető gyűjteményében mégis

ujjonnan hatnak s igen alkalmas arra, hogy összefoglaló pet nyujtsanak Dávid Ferenc reformatori munkájáról, városos felfogásáról s hitesszméjéről a modern életben való jelentőségéről. A terjedelmében és tartalmában egyaránt nagy szám Dávid Ferencről szóló keit dr. Boros György, dr. Lőrinczy Géza, dr. Varga B. Csifó Salamon, Kovács László, Bölöni Vilmos irták, s azok közül nem egy messze kiemelkedik az emlékbeszédek sorából s határozott értelmű jelent tudományos irodalomban is. Ezekon kívül dr. Boros Györgynek két imáját, S. N. László összefoglaló cikkét Gyallay Domokos Dávid Ferenc darabjának ismertetését közli folyóirat legújabb száma, amely Vári Albert gondos szerkesztésében jelent meg. E számot is megküldi a folyóirat szerkesztősége (címe: Vári Albert tanár, Kolozsvár, Unitárius Királyi Legium.)

Iparos tanulók elhelyezése Székelyek Kolozsvári Társaságánál. Székelykeres három 16 éven aluli kely fiut mérleg-lakatos tanónak. Pályázók sürgösen küldjék be anyakönyvi kivonatokat a Székelyek Kolozsvári Társaságának, Cluj-Kolozsvári Calea Victoriei-Magyar-uca 80. sz. alá.

Minden román állampolgárnak elsőrendü érdeke, hogy ismerje az új közigazgatási törvényt, amelynek hű magyfordítása, magyarázata Paálpád szenátor kitünő munkája. Kapható minden könyvkereskedésben. Ára 80 leu. Munka Cluj-Kolozsvár, Regina Margit (Deák Ferenc-u.) 1. sz.

Segítség!

A csikszentmácsi tűzkárosultak részére befolyt pénzek nyugtázása: Tavaszai Sándor Nagycsernye 1000, Szentgericze községből: Unit. egyház hívei 1207, Hangya szövetkezet 1000, Ref. egyház hívei 125, Szentgericzeről összesen: 3432 L, Fehetelak községből: Ref. Dalárda 965, Ref. Iskola növendékei 200, Kiss Dánielné 100, a Magyar Párt tagjai Bágyon 3617, Konecz Pál Oravicza 150 L, összesen 9464 Lej.

Helyreigazítás. Lapunk f. évi 6. sz. számában között helyreigazítást annyiban módosítjuk, hogy a Kobátfalváról beküldött 6000 Lej gyűjtéséhez az említett nevekben kívül még István Ferenc NI, ifj. Nagy Lajos, Farkas Lajos és ifj. Deák János is hozzájárultak.

ÚJ KÖNYVEK

Olvasóink figyelmébe! Felhívjuk olvasóink figyelmét a Minerva R.-T. kiadásában megjelent könyvekre. Ilyen a Tulogdy János tollából kikerült „Turisták és cserkészek könyve:” Mindenkinék, aki szereti a természetet, barátja a testedző sportnak, kirándulásoknak nélkülözhetetlen ez a könyv. Nemcsak ismeretterjesztő és oktató szöveggel, hanem számtalan rajzzal is támogatja az olvasót abban, hogy ne csak nézzen, hanem lásson is ha kint jár a szabad természetben. Ára 80 lej.

Egyben megemlíjük a már több ízben ismertetett gyermekmesés könyveket, melyeknél kedvesebb és szebb ajándékot magyar szülő nem adhat gyermeke kezébe. Ilyen: László Marcella: „Nótás Zsuzsika” és Csűrös Emilia: „Gyermekszindarabok és köszöntők” című könyve. Olyan könyvek ezek, melyek nemcsak a gyermekeknek, ha-

nam felnőtteknek is élvezet, örömet szereznek. Mind a három könyvnek külön-külön 80 lelei a bolti ára, a Magyar Néputján megrendelhető 60 leier. Kérjük azonban a már ismertetett módon a postaportót is mellékelni a könyvek megrendelési árához. A három könyv egyszerre való rendelésénél csak egyszer kell az ajánlási díjat (10.— leit) megfizetni, így a portó aránylag kevesebb lesz. Egyszerű küldésnél nem vállalunk felelőséget a posta kézbesítéséért.

Könyv a só nélküli ételek gyógyító hatásáról. Nem régen megemlékeztünk a Gerson-féle étrendet tárgyaló könyvről. Az új étrendről és a könyvről még a következőket írjuk.

Dr. Gerson Miksát, az ismeretlen vidéki német orvost, alandóan kinzó fejfájás gyötörte. Ez volt kiinduló pontja annak a nagy felfedezésnek, amely a tuberkulózis gyógyítása terén, úgy látszik, forradalmat jelent. Gerson gyógy módja új, és az eddigiekből ítélve, talán nem hiu reményt kelt a szenvedők szívében.

Gerson dr. eredetileg az ideges fejfájásban szenvedőkön akart segíteni. Mikor ez ellen először összcállított egy étrendet, maga sem gondolta, hogy felfedezése az eredeti elgondolásnál sokkal nagyobb távlatot nyit meg. Arról pedig nem is álmodott, hogy étrendjével az emberiség legnagyobb ellensége, a tüdőbaj ellen ad új fegyvert, és így talán az emberiség egyik nagy jótévője lesz.

Ma már nemcsak Németországban, hanem szerle az egész világon egyre szélesebb hullámokat ver az a nagy mozgalom, amely Gerson módszerével akarja a tüdőbaj elleni harcot

felvenni.

Az új gyógy módról Herrmannsdorfer orvos könyvet is írt és pedig oly formában, hogy az nem csak a beavatóknak, az orvosok részére, hanem a szenvedő betegek számára is használható. Nem elvont tudományos, hanem igazán gyakorlati szabályok gyűjteménye a könyv amely egyszerű, világos nyelven adja meg azokat az utasításokat, amelyekkel a betegnek be kell tartania.

A Gerson gyógyító-mód érdekében megindult mozgalomnak csak hasznára fog válni, hogy Herrmannsdorferék könyve most magyarul is megjelent. Az eredetileg délnémet táplálkozási módnak megfelelő ételrecepteket dr. Müller Vilmos kir. tan. igazgató főorvos a magyar étkezési viszonyoknak megfelelően dolgozta át, így a könyv a magyar betegek számára is könnyen használható.

A könyv, amelynek teljes címe: Herrmannsdorfer „Tuberkulotikusok konyhasómentes táplálására szolgáló gyakorlati utmutatások”, a Kultura kiadásában Budapesten, jelent meg és megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján. Ára 170 lej és a portó.

Aranyosgyéresi Agyagipar R.-T.

Ajánlja elsőrangú töltőgázzal egyenlő borított és hőálló

telőcserepét,

normál és németmértű

fali és kuffégláját

valamint elsőrendű különböző méretben készülő

alagsöveit.

Cég és Iroda: Turda-Torda
Telefonszám: 107.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan védekezzünk a disznók betegségei ellen?

A disznó ára az utóbbi időben erősen felszökött. Az áremelkedés oka az, hogy a tavaly és tavalyelőtt uralkodó alacsony árak miatt a gazdák leapasztották sertésállományukat, sőt sok helyen teljesen fel is hagytak a sertés-tenyésztéssel. Így az idén a piacon állandóan nagy volt a kereslet a disznó iránt. Most tehát megint érdemes disznót tartani és tenyészteni. Idősebbek tehát, hogy a disznók betegségeinek megelőzéséről beszéljünk.

Megoldhatatlan volt sokáig a sertésbetegségek elleni védekezés kérdése. Ma azonban már szakszerű kezeléssel biztosan megvédhetjük sertésállományunkat a különböző betegségektől.

A védekezés aránylag könnyű. Minden gazda, ha kicsit gondolkodik és előveszi a ceruzáját és számol, rá fog jönni, hogy minden áldozatot megér, ha sertésállományát megvédi a külön-

böző járványoktól. Ez az áldozat azonban csak részben jár anyagi kiadásokkal. Mert főleg az ólak tisztaságától függ az eredményes védekezés. Ha a gazda állandóan tisztítja kreolinnal vagy karbolineummal kevert mésszel az aklait s ezáltal az ott felgyülemlett trágyában levő csirák számát csökkenti, már ezzel újat állja annak, hogy a sertések állandóan felszedjék az illető betegség bacillusait. Ha az ólakat nem tisztítják meg az állandóan ott levő bacillusoktól, a sertésvész réme állandóan fenyegeti majd a gazdát. Ez esetben hiába ojtja sertésállományát a gazda, nincs az a szék, amely képes megóvni sertéseit ettől a rettenetes betegségtől. Az ólak tisztántartása pedig nem is pénzkérdés, csak néhány órai munka.

A másik igen fontos kérdés a sertések takarmányozása.

Nem mindegy, hogy mivel etetjük a sertésállományt. Mert nagyon sok esetben a helytelen étrend okozza azt, hogy nem tudjuk elfojtani a járványt.

Ha fellépett egy állományban

a sertésvész az esetben igen fontos, hogy mit szabad adni a sertésnek. Természetesen, miután beteg gyomorral és belekkel állunk szemben, már a józan ésszel is azt diktálja, hogy csak könnyen emészthető eleséget adjunk a sertéseknek. Ilyen esetben vörös liszt, korpa, esetleg árpadara indokolt. Szemet szigorúan tilos adni egy fertőző sertésfalának. Különösen korica adagolása tilos, mert a gyomor és a belek gyuladást csak fokozza.

Az ólak tisztántartásával és helyes étrend szem előtt tartásával a gazda már részben sikerrel vette fel a harcot a sertésvésszel. Ha még ezek mellett szakszerűen be is ojtja sertéseit a különböző ragadós állatbetegségek ellen, a teljes eredmény soha sem fog elmaradni.

A védőojtások azonban csak akkor hozhatnak sikert, ha a gazda nem várja be azt, hogy az állomány fele megbetegedjék, hanem még a járvány elején ojt. Mert sok esetben 24 óra késedelem már befolyásolja a védőojtások eredményét.

A Bánátban is megindult a gazdakörök szervezése. A Magyar Párt bányai tagozatának vezetősége, amely a gazdakörök alakításának szükségességét és jelentőségét már régen belátta, ismételten felszólította a vidéki tagozatokat gazdakörök alakítására és kiemelte előttük azokat a kedvező következményeket, amelyek a hasonló csoportosulással járnak.

Eddig a keresztesi gazdakör megalakításáról érkezett meg a jegyzőkönyv a központhoz. Az alakuló gyűlést nagyon szép érdeklődés mellett, mintegy 85 magyar gazda jelenlétében Molnár Imre keresztesi gazda nyitotta meg, aki a súlyos gazdasági viszonyokra utalva kifejtette, hogy a gazdák mennyi előnyt várhatnak a községi gazdakörök megalakításától. Elma-

gyarázta, hogy a gazdakör célja a kisgazdáknak vetőmagok, gazdasági gépek és egyéb mezőgazdasági kellékek közös beszerzése, szaklapok járatása, egyszóval a magyar földművelő nép anyagi jólétének elősegítése. Erre a szervezkedésre különösen azért is volt szükség, mert az iparosok, kereskedők és munkások már régen belátták, hogy szervezkedésben re-

lik az erő és eszerint cselekedtek, úgyhogy most már tulajdonképpen csak a gazdanép küzd szervezetlenül. A keresztesi gazdakör megalakulásán kívül hasonló hír érkezett a központi párt vezetőségéhez Gizellafalváról is. Itt már működött egyizben ilyen gazdakör és az újból való megalakulásánál tulajdonképpen csak a régi felújításáról van szó. A vidéki magyar gazdák lelkesedése bizonyítja, hogy a párt eredményes kezdeményezése egy régi hiányt szüntet meg.

A dohánytermelésre is ráfizettek a gazdák! Megemlékeztünk tavaly arról, hogy a különként 40—60 lej értékű dohányt az állami dohánybevéltő hivatalok 10—15—20 lejes áron váltották be, Ezenkívül biztosítási díjat, szárító zsinorok árát s más költségeket vontak le a beváltási árból. A végén a dohánytermelő gazdák alig kaptak valamit a nagy fáradsággal és költséggel termelt dohányért. Tavaly a sérelmek miatt a dohánytermelő gazdák feliratban fordultak a dohányjövedék igazgatóságához, sajnos azonban, a panaszokat nem orvosolták akkor, sőt a Szilágyság és Mezőség után az idén Arad vidékén is hasonló eljárásról panaszolnak a gazdák, azzal a különbséggel, hogy a tavalyi

panaszok nyomán bár emelték 5 lejjel a kg.-kenti dohánybevéltési árakat, de a tavalyi II. A. osztályu dohány minőségét az idén III. A. osztályunak minősítették, aminek következtében a beváltási árak tetemesen csökkentek ismét. Az aradi beváltó kerület körzetébe tartozó gazdák csak a dohány árának kifizetésekor látták, hogy a tavalyinál jobb minőségű és nagyobb mennyiségű dohányukért kevesebb pénzt kaptak, mint a tavalyi silányabb minőségű és kevesebb mennyiségért. Az ideai dohány alá műtrágyát is adtak és a dohány árából még sem tudják kifizetni a dohánykertészeket sem. A Szilágyságban és Mezőségben a nagyobb és kisebb dohánytermelők közül többen felhagytak a korábbi évek szomorú tapasztalatai alapján a dohánytermeléssel. A dohányjövedék igazgatósága a gazdáktól 16—20 lejért vásárolt dohányt 6—800 lejért adja el. Tehát volna miből a dohánytermelő gazdák igényeit kielégíteni.

PIAC

Piaci árak Nagyváradon.

Gabonaárak: búza 550—560, kukorica 270—275, rozs 330—340, zab 290—300, árpa 300—305 lej mázsánként.

Művelődési mozgalmak

MŰSOROS ESTÉLY SZILÁGYSOMLYON. 1930 január 18-án jól sikerült műsoros estélyt rendezett a szilágysomlyói ref. nő-leány és legényegylet a következő műsorral: Magyar népdalokat énekelt a ref. vegyeskar Kelemen Pál tanító vezetésével, tánc, amit Handery Erzsébet, Kovács Irénke, Bród Kató, Kovács Lili, Kovács Vilma, Nagy Irén, M. Thorday Annuska, Vásárhelyi Ica és Vass Ica nagy tetszéssel lejtettek, melynek betanításán Köblös Endréné nt. aszony fáradozott. Énekelt: Ajtay Eva, kedves és iskolázott hangjával, Kattrá Mária zongoratanárnő zongorakiséréte mellett. „Az ügyvédbojtár“ 1 felvonásos vígjátékot kitűnő alakításokkal: Krell Sándor, Handery Ilonka, Török László, Handery Stilly, Farkas Pál, Vásárhelyi Ica és Király Jolánka játszották meg. Nagy értéket nyert a műsor Hartmann Margit operarénesznő énekszámával, Kattrá Mária zongora kíséréte mellett. „Halálos kinok között“ bohózat 1 felvonásban. Játszották: Leopold József, Krell Ernő, Farmathy Lenke, Mike Endre, Voith Ernő és Kovács Irénke — szintén elsőrangú alakításokkal. Dr. Albis József zeneszerző nagy sikerrel énekelt saját szerzeményeiből cigánybanda kíséréte mellett. A műsor utáni tánc reggelig tartott.

Gazdák, szervezkedjétek!

Mărășești S. A. R. pentru industrie chimice București

A tavaszi vetésekhez 16—18%-os foszfor-savtartalmu vízben és citratban oldható

Szuperfoszfát-ot ajánl.

Oszi vetésekhez fejtrágyának könnyen oldhatóságánál fogva a legalkalmasabb trágya. A nitrogén és káli pótlására használjunk 19—20%-os mésznitrogént, 40—42%-os kálisót.

Érdeklődőknek utbaigazítást, nyomtatványokat készséggel ad a cég:

Bucurest

I. Calea Victoriei 29 sz.

Brasov—Brassó

II. Str. Gareii Vasut-u.) 70 sz.

Cluj—Kolozsvár

Str. Avram J. (Petőfi-u.) 3 sz.

vagy a „Magyar Nép“ kiadóhivatala Cluj—Kolozsvár Str. Baron L. Pop (Brassai-utca) 5. sz.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

Az ünnepek megszentelése.

Isten parancsolatában azt rendeli, hogy az ünnepet megszenteljük. Mi értelme van az ünnepeknek? Az ünnepek a Gondviselés által rendelt felséges alkalmak arra, hogy az Ő színe előtt megjelenjünk, tanácsait, intelmeit, meghallgassuk. A gyermek számára, aki édesapját, vagy édesanyját szereti, nincs drágább és áldottabb alkalom, mint az, amikor szülőjével találkozhatik, beszámolhat előtte munkája eredményéről és meghallgathatja az apai tanácsot és az anyai oktatást. Az Istenben hívő lélek számára is mindig drága ajándékszámba megy az, ha a hétköznapok gondjaiból fölszabadulva, átadhatja szívét az Ur színe előtt való megjelenés örömeinek és békeségének. Vallási életünk ellanygulását semmi sem jellemzi jobban, mint az a körülmény, hogy ünnepnapjaink a kegyelem ajándékának ez áldott varázsát egyre inkább elveszítették.

Valamikor régen olvastam ezt a történetet és azért lehet, hogy nem is egészen pontosan tudom idézni, de a tanulság mégis világosan állhat a lelkünk előtt. Egy öreg remetét keresett fel egyszer egy ifju ember és az Istentisztelet hatásáról beszélt a kétségkedő ifju az Isten dolgaiban járatos férfival. Ő is azt mondotta, hogy nem sok értelme van a szent tanítások hallgatásának, ha úgy is elfelejtik azokat. A remete látszólag semmit sem felelt. Azt mondotta: Fiam, itt van mellettem ez a kosár, menj oda a csorgóhoz és töltsd meg vízzel és hozd ide hozzám. Az ifju elment, megtöltötte vízzel a kosarat, de mire visszavitte a remetéhez, a víz kifolyt belőle. A remete megnézte a kosarat s azt mondta, menj és töltsd meg még egyszer. Az ifju fejesőválva ugyan, de mégis engedelmességet az öreg remetének, mire azonban másodszor is visszavitte a kosarat, a víz újból kifolyt belőle. A remete megnézte a kosarat és azt mondotta, menj és töltsd meg még egyszer. Erre az ifju azt felelte, hogy ennek a dolognak semmi értelme nincs, mert mire idehozza a vizet, mindig kifoly a kosárból. Az igaz, — felelte a remete, — csak hogy nem veszed észre, hogy valahányszor elmész a

forráshoz és megtöltöd a kosarat, mindig tisztább lesz a kosár. Amikor először vitted, egészen piszkos volt és nézd meg most, mennyire tiszta. Látod fiam, így vagyunk az istentiszteletekkel is. A hallott ígét elfelejtjük, de valahányszor istentiszteleten veszünk részt mégis mindig tisztább lesz a lelkünk. A remetének e bölcs tanácsát jó lenne, ha a szívünkre vennők, mert a mi korunk valóban igényli azt, hogy a lelkek megtisztuljanak, felfrissüljenek és új erőt nyerjenek.

Még utalhatunk az ünnepnapok egy nagy emberi szempontból megbecsülhetetlenül értékes ajándékára. A hétköznapok szétszórtnak bennünket. Különböző utakon járunk. Különböző foglalkozásaink munkáját végezzük. Sokszor olyan árváknak, elhagyottaknak érezzük magunkat. Mi történik vasárnap? Megszólal a harangszó. A különböző utcákból, házakból utrakelnek az emberek. Az egyik jön talán a szegénységnek kunyhójából, a másik a boldogságnak palotájából. Az egyik gazdag, a másik szegény, az egyik örvendező, a másik szomorú. De a templomban, az Ur színe előtt, mégis csak az együvé tartozásnak, a testvériségnek lelke ibleti szívünket s az Evangélium láthatatlan karokkal ölel át a felséges igazságban: Egy Atyának gyermekei, testvérek vagyunk. És a templomból még a legkönyösebb szív is megérez valamit a szeretet lelkének amaz isteni köteleztetéséből, melyet az Apostol hirdetett: Egymás terheit hordozzátok! Ezért mondjuk azt, hogy a megáldott ünnepnapok a legáldottabb feltételei az áldott hétköznapoknak. Ezért bizonyul a történelem által sokszorosan behozott igazságnak, hogy az ünnepnapok megszentelése valóban olyan komoly isteni parancs, melyet senki sem törhet meg büntetlenül. Csak egyre vigyázzunk, az ünnepnapok az Istené és nem az ördögé. Ha a bűn veszi hatalmába az ünnepnapokat, akkor valóban több kár származik belőlük, mint áldás. Gondoskodjunk ezért arról, hogy legyenek Istennek szentelt vasárnapjaink, hogy lehessenek Isten által megszentelt hétköznapjaink.

MULATTATÓ

KISFALUDY KÁROLY VERSEIBŐL

SZÜLŐFÖLDEM SZÉP HATÁRA

Szülföldem szép határal
Meglátlak-e valahára?
Ahol állok, ahol megyek,
Mindenkor csak feléd nézek.

Ha madár jön, tőle kérdem:
Virulsz-e még szülföldem!
Azt kérdezem a felhőktől,
Azt a suttogó szellőktől.

De azok nem vigasztalnak,
Bús szívemmel árván hagyvak;
Árván élek bús szívemmel,
Mint a fű, mely a sziklán kel.

Kisded hajlék, hol születtem,
Hej tőled be távol estem!
Távol estem, mint a levél,
Melyet elkap a forgószelel.

RÁKOSI SZÁNTÓ A TÖRÖK ALATT

Miről apám nagy búsan szólt,
Hogy itt hajdan szebb élet volt.
Érzi szívem s felsóhajtok,
Amint Rákos terén szántok.

Hol Mátyás, az igazságos?
Te láttad őt boldog Rákos!
Tán itt nyargalt hajdanában,
Hol én szántok mostanában.

Mondják, itten vitéz urak
Összegyűltek, tanakodtak;
S ha csatára trombitáltak,
Mint a sasok víni szálltak.

Eltűntek ők; Rákos, te állsz,
Meződön hány embert táplálsz,
Hej, de magyart alig látok,
S nehéz szívvel tovább szántok.

Pest-Budáru! sok nép kijár,
S alig érti nyelvünket már:
Hej! ma-holnap a magyar szó
Ritka, mint a fejer holló.

Hús szél támad onnan felül,
Zúgó szárnyán sötét köd ül;
Tán a por is e szép mezőn
Nemes szivek hamvából jön.

Barna leány a falubull
Hej, ne igyál a Rákosbull
Magyar csonton foly a vize,
Könnyektől sós annak ize.

Rákos! Rákos! hová lettél?
Szép hirtébüll de kiestél!
Fáj szívem, fáj, ha ezt látom,
S hazám földét sirva szántom.

BÁNKODÓ FÉRJ

Szatmárban egy kis csárda van,
Trézi asszony lakott ottan.
Éjjél haján, bogárszemü,
Kerek tagu, őz termetü;
De jaj, mi szép oly csintalan,
Rózsás ajkin pör untalan.
Most kezde csak honn kis vitát,
Csöröl, pöröl, ver amit lát.
Férjén a sor, ki zúgban ül,
Midőn ily szó harsog kívül:
„Jön a tatár!”
Rémül, sir, fur, bujkál a nép;
De szép Trézi hegykén kilép:
Ó férjfitől hamar nem fél,
Kivált az ügy ha nyelvre kél.

Még harctól lángzók arcai,
Lejtnek hókeble halmai,
Midőn jön egy zömök tatár,
Szívén zsákmány, szemén tűzár.
A szép Trézi kényére hat,
Nem kér soká, felé ugrat,
Derékban őt átöleli,
Magához lóra emeli,
Eltér s öröm-lobbantában
Rá-rápislog nyargaltában.
Busul a férj szép aszonyán,
Ulána néz — mint vész után;
S amint eltűn, könny könnyet hajt,
Sajnálná őt, és felsóhajt:
„Szegény tatár!”

Haragszol, szolga?

A mesék világában emlegetnek egy gazdát, aki úgy szokott szegődni a szolgájával, hogy aki a másikat hamarabb meg tudja haragítani, szíjat hasít a haragvó hátából.

A legelső szolgáját, ki ilyen alkuba lépett vele, első nap mindjárt elküldte a mezőre, hogy estéig egymaga tizenkét zsákot töltsön tele búzával, amit neki magának kellett kicsépelni és bemérni; mellé adott még egy kutyát is s kettőjük számára egy kenyeret, meg egy sajtot, de megparancsolta neki, hogy sem a kenyeret, sem a sajtot nem szabad neki megszelní, hanem azért a kutyát is jól kell tartani.

Az első legény mindjárt az első nap belebódult ebbe a mulatságba három zsákot sem birt teletölteni s azonfölül éhesen tért vissza kutyáttal.

— Haragszol-e szolga? — kérde tőle a gazda.

— Haragszom bizony gazda.

Mindjárt szíjat hasított a hátából.

Nem különben járt a másik. Az is megharagudott, annak is szíjat hasított a hátából.

Jött azonban a harmadik; ez már furfangos legény volt. Ennek is elmondá a gazda, hogy menjen a mezőre, töltsön meg tizenkét zsákot búzával, vigyen magával egy sajtot, meg egy kenyeret; egyiket se szelje meg, mégis maga is, a kutya is jóllakjék.

A legény megfogadta a szót, kiment a mezőre, délig nem igen nagy fáradsággal megtöltött egy zsákot búzával, arra a zsákra felhuzta a többi zsákot, ilyenformán mind a tizenkét zsák tele lett azzal az eggyel.

Több dolga aztán nem lévén estig, fogá a kenyeret és a sajtot, mind a kettőnek a fenekén vágott egy nyílást, azon kiszedte a belét, azzal jóllakott maga is, a kutya is, s ismét beragasztotta a nyílást, úgy, hogy nem lehetett észrevenni: hiányzik-e belőle valami?

Azután szép csendesesen haza ballagott este felé az egy zsák búzával, mellyel mind a tizenkét zsák tele volt; átadta a gazdának a búzát, kenyeret és sajtot, s midőn az kérdezt tőle: „haragszol-e, szolga?”

— Nem haragszom én, gazda, — felelt a szolga nyugodtan.

Magyar ember magyar iparosnál dolgozati!

A gazda megcsóválta fejét. Látta, hogy Mili ravasz fiura akadt, de azért mégis hitte, hogy majd csak kifog rajta.

Másnap ad neki egy krajcárt.

— Nesze, credj a piacra, végy ezen a krajcáron lencsét meg babot. A lencsét főzd meg vesnek, a babot vastag ételnek, minden késő legyen délre; együtt ebédelünk mind a ketten.

A szolga elvette a krajcárt s délben feltálta a gazdájának meg magának egy irtóztató meleg vizet középen egy szem lencsét, meg egy másik tál középen egy szem babot.

— Ez a lencse, ez a bab.

Most már a gazdának is éppen annyi idő volt haragudni, mint a szolgának, éppen az egyik sem szólt a másiknak semmit, hanem észte felé ráparancsolt a gazda a szolgára:

— No, én most átmegek a szomszéd faluba. Látod, milyen nagy a sár. Mire visszajövök éjfél tájon, akkorára nekem hazáig szarut csinálj s nekem egész a házámig ki világítsa az utat.

A szolga megígérte, hogy mindenről gondykodni fog.

Amint eltávozott a gazda, megrakott nagytárszekereket szénával, szalmával s végig egész utat behintette vele, úgy, hogy a gazdának száraz lábbal lehetett hazamenni a saját szénáján, szalmáján.

Hogy pedig világossá legyen neki egész hazáig, a szolga nem tehetett célszerűbbet, mint hogy meggyújtott két asztagot. Annak a lángjuzután elvilágított egész a szomszéd faluig.

Nyargalt azután haza a gazda nagy lábálába, milyen pusztitást vitt véghez a szolga jogyában, kazalban.

— Hol vagy, te akasztófa cimere?

— Hát haragszol, gazda?

— Haragszom bizony, szolga.

— Akkor hát tarsd a hátadat, gazda.

Es ő hasított szíjat a hátából.

Jókai Mór.

Biztosítsunk a kolozsvári „MINERVA” biztosító társaságnál!

Apróképek * Adomák

Y Milyen vastag a sarki tenger jégje? Grönlandban megérték a befagyott tenger jég-áncéljának vastagságát. A jég ezer 200 méter vastag volt.

Ki a jó hivatalnok?

A hivatalnok beállt a főnökhöz:

— Kérem, főnök úr, meg tettem-e igérem a fizetés javítását.

Igen, de csak úgy, ha meggyököl elégedve magával.

— Na és talán nincs megelégedve?

Hát hogy lennék, mikor esetésemelést kér?

Nem nekem kell.

Egy fiatal falusi legény bejött egy patikába s kérdi, hogy nincs-e ott valami fogfájás ellenes gyógyszer.

A patikus szó nélkül elővesz egy üvegecskét, oda nyújtja a kezét, hogy szagolja meg. A fiatal ember megérezte, hogy szagolja meg. Amint ez az orrához érteti az üveget, egyszerre megüti az orrát valami ördögös illat, úgy sajgaj elszedülve leesik a földre.

Mikor aztán feltápáskodik, a patikus hadalmas arccal kérdi tőle a minőségét.

— No, úgy-e, hogy nem fájt a fogam?

Jaj, hiszen nem az én fogam fájt hanem az apámé, nekem kértem az orvosságot.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej.

— *esorányodott, erőtlén, vérszegy, tüdőbajos betegek részére és a Grasin erőltápszer. Lakóhelyük háttálpján levő hirdetésünk felhívink figyelmét.*

— *H. J. Vérrokonok a tanácsadónak nem szerepelhetnek egyidőben.*

T. S. I. A válóper jogerős befejezése előtt csak a szükséges női ruháknak, bútorok kiadását lehet követelni. Tehát vagyonjogi más igényt csak a válóperben, vagy annak befejezése után lehet érvényesíteni. **2.** Az a körülmény, hogy egyik házastárs a másikat utálja, nem törvényes ok a válás kimondására a másik fél hibájából. Ha a felelelnak alapos oka van, úgy a válás lehetséges. Ha a férj azt állítja, hogy az egyik gyermek nem tőle származik, ez már magában véve olyan sértés, hogy a váláshoz elég, ha pedig a tény igaz, úgy a válást az asszony hibájából kell, hogy kimondják. **3.** Gyermektartásra mindenestre kötelezhető a férj tekintet nélkül a nő vétkeiségre. **4.** Ha nem hűtlen elhagyás címén indul a per, úgy az eljárás költsége 8—10 ezer Lejt tesz ki és másfél évig is eltarthat az I. fokú eljárás. Ha hűtlen elhagyás alapján menne, úgy 5—6 ezer Lejt tenne ki és 3—4 hónap alatt meg lehet csinálni, mintán már a 6 havi különválás megtörtént.

Erdődi. Elgondolásában nem számolt azzal az ismeretes természetudományi tétellel, hogy a testeknek *tehetetlenségük* van. A függőlegesen feldobott kő visszacsúszik arra a pontra, ahonnan feldobták, vagyis a Föld nem fordulhat el alatta, mert a kő is ugyanazzal a sebességgel követi a Föld forgását, mint amellyel a feldobás pillanatában birt. Hogy a testek felveszik és megtartják azt a sebességet, amelyet a Föld forgása ad nekik, lépten-nyomon látjuk. Hiszen a levegő is együtt forog a Földdel. Mi lenne, ha nem forogna vele együtt? Állandóan percenként 28 kilométer sebességű orkán fújna a felszínén, amely nemcsak az épületeket, fákat seperné el, hanem a hegyeket is. Egy példával jobban meg fogunk a tételt világítani. Ha vonatban utazik és egy almát feldob függőleges irányban, az a markába esik vissza, pedig azon idő alatt, amíg leesik az alma, a vonat 30—40 métert is szaladt. Mozdó vonatból, vagy kocsiából azért nem szabad kiugrani, mert a kiugró ember, mikor földet ér,

azzal a sebességgel repül tovább, amivel a vonat, vagy kocsi haladt. Tessék egy táviró pozza előtt követ dobni a vonat ablakából, az 10—15 méter távolságra nyira fog onnan Földet érni, mert a zuhanás alatt is együtt halad a vonattal, olyan sebességgel, mint a vonat. Tehát ha a Zeppelin léghajó felszáll Páris fölé és ott helyben lebegve marad, soha sem fog a Föld alatta elforogni, — szerencsére, mert ha így volna, percenként 28 kilométer sebességű levegővihar keletkeznék, amelyik a Zeppelint szétmorzsolná.

M. Z. A helyi bankokhoz még nem érkezett meg az az évkönyv, amelyben a külföldi sorsjegyek nyilván vannak tartva. Levélről azonban nem felejtkezünk meg, két-három hét múlva visszatérünk reá.

Cs. K.-né. A Ref. Egyház I. Törvényeinek 5-ik paragrafusában értelmében, amelyet az új romániai Kultusz-törvény (1928) is jóváhagyott, az egyházaknak jogában áll egyházi adókat szedni és azt, valamint a tartozásokat az állami közegek útján felhajtani.

I. B. Egyelőre ujtassa meg a régi intézetnél a kölcsönt, amíg t. i. a Magyar Földhitelintézet megalakul, ahonnan majd eleső kölcsönt kaphat.

R. L. A fonógép iránt érdeklődjön a nagyszabeni „Standard” cégnél.

E. J. Kérje, illetve sürgesse meg a telokkönyvnel a kérvény elintézését és amennyiben kedvezőtlen eredménnyel járna, úgy adjon be ellene felfolyamodást. Mindenesetre, ha a szerződés helyesen volt megkötve, az Ön eladója köteles az esteleges kárát megtéríteni. Különben a helytakarítás tulajdonjoga azé, akinek a nevén a nevén áll, tehát a jelen esetben a grófé, akitől minden bizonyítással megkaphatja nyilatkozat alakjában a jogáról való lemondást. Kérdés azonban, hogy a kisajátítási eljárás rendjén mi történt?

B. M. Az öröklési jog szempontjából az állampolgárság nem bír fontossággal. A természetes gyermek csak az anyja után örökölhet.

Szerkesztői üzenetek

A második naptárexpedíciót folytatjuk s legkésőbb a jövő hét végéig minden előfizetőnk megkapja a könyvnaplóját, ha előfizetésével legalább 1929. dec 31-ig rendben van.

Miután a naptárkészletünk még tart, még azoknak az előfizetőinknek is el tudjuk küldeni a naptárt, akik legkésőbb febr. végéig beküldik hátrálékukat. Lehetséges, hogy a későbbben fizetőinknek is, de ezt nem tudjuk biztosítani. Igyekezzék tehát minden hátrálékos tartozását e hó végéig beküldeni, mert az esetben a naptárt részükre feltétlenül elküldjük.

B. I. Csikszenttamás, F. J. Pósalaka, K. N. M. Marosjára, M. S. Tekerőpatak, B. D. Kézdisztélék, Sz. M. Bibarcfalva, F. M. Majláthfalva, B. Zs. Pele, ifj. M. D. Szilágyszentkirály, D. I. Bálványosváralja, B. E. Erdőd, J. K. Magyarpóterfalva, Sz. I. Felenyed, Sz. L. Lupény, F. A. Lőrincfalva, K. I. Bethlenháza, I. A. Székelymagyarós, F. A. Gyergyóremete, F. E. Oroszfája, S. H. S. Gagy, B. G. Érszőlős, F. I. Csikdánfalva, B. Gy. Barcaufalu.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Gy. F. Nagyenyed. A lapot jan. 15-től megindítottuk. A 350 lej beérkezett s a könyveket jan. 22-én elküldöttük.

D. L. Nagyvárad. A mi zsidónk című elbeszélés nem közölhető. Sem tárgyában, sem feldolgozásában nincsen eredetiség. Jól indul, de ellaposodik. A stílusban itt-ott elég színes. Egészében véve nem alkalmas a nyomdafestékre.

H. Gy. Palota. A „Genevéva” külön csak bolti árban rendelhető meg, amelynek ára azonban úgy lényegesen magasabb, mint ha mint előfizető együttesen rendel meg a másik két füzettel.

F. J. Csikszerecsa. Köszönet az új előfizetőkért s kérjük szíves

értékesítést, hogy ajándékképpen milyen könyvet küldjünk címére.

Özv. M. M.-né Székelydály. Szíveskedjék kérését világosabban megismételni, mert nem tudjuk a pontos tényállást megállapítani.

H. J. Gyergyószentmiklós. Sajnos egy előfizető bejelentésért nem tudunk adni ajándékkönyvet. Ha azonban még kettőt bejelent, a Magyar Nép könyvtárából kiválasztott bármelyik könyvet elküldjük címére.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: L. J. Farcád 170, Zs. J. Mezőtelegd 175, N. B. Köpec 345, ifj. T. K. Bikafalva 345, P. F. Vulkán 345, B. L. Enyedszentkirály 175, Sz. J. Nagykövér 145- (r. 1929. dec. 31-ig), T. J. Marosgombás 175, P. T. Küküllődombó 1870 (levele szerint könyvelve), P. M. Türkös 340, Sz. I. Zajzon 350, Z. P. Gálospetri 170, V. E. Érhatvan 175, K. J. M. Sarmaság 110, K. F. Vármező 345, F. I. Tatrag 380, özv. V. J.-né

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Aláírt keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Marosmegye Vadu (Vadad) község határán, ahol ugar rendszerű hármás határ gazdálkodást üznek, 70 hold jól kezelt, jó termő, nem tagosított birtok készpénzért, esteleg részletfizetésre, azonnal eladó. A birtok áll 3 épületes belső telek, 5 hold, 37 hold szántó, 7 hold elsörendű kaszáló, 13 hold erdő, 7 hold legelő és 1 hold szőlő földből. Átvehető meg egyezés szerint. Őszi vetés 13 hold. Értekezni lehet a tulajdonosnál, Nagy Dénes birtokosnál, Vadu-Vadad. Vasutáll.: Varghata-Csikfalva. 3 km-re a vasutállótól posta Damteni-Deményháza.

25 drb. egy éves, mangalica kocát keres tenyésztési célokból megvételre Bárány Dániel fugadi gazdasága, posta: Alud-Nagyenyed.

Kovácsna 170 (r. 1930 febr. 1-ig) A. L. Rév 95, B. M. Biharszentandrás 170, K. M. Pusztajlaj 3400 (20 pld. r. 1929. dec. 31-ig) B. J. Nagyajta 170, Ref. lelk. hiv. Árpád 170 és 1135, K. B. Tenk 3855, M. G. Sepsiszentgyörgy 170, K. L. Sepsibükszad 175, Gy. I. Csomortán 345 (r. 1929. dec. 31-ig) Sz. J. Pákó 170, Bölon községből P. F. 95 és T. Gy. 345, M. I. Székelyudvar 170, Kath. Olvasókör S. monyifalva 170, K. S. Radnótfája 345, S. J. Cserrefalva 130, M. M. Alsószombatfalva 170, H. T. Alsórákos 600 (r. 1930. jun. 1-ig) Cs. F. Medgyes 350, B. I. Lázárfalva 170, V. D. Csátószeg 175, B. M. Csikszentmihály 400, D. P. Csátószeg 175, K. S. J. Nyárádmagyarós 170, B. S. Szárhegy 175, K. Erkeserü 170, E. J. Alsócsernáton 95, B. G. Ervasad 157, F. Magyaroké 1000 (értékesítése szírint könyvelve), Sz. B. Turterebes 175, Turc. községből Sz. I. 160 és Sz. Zs. 160, S. L. Jákóhódos 9

Eladó vagy kiadó mezősi, országut mellett fekvő, buzatermő vidéki hengerezéses háromkövű malmal. Ajánlatokat „Műmalmal” jelige alatt kiadóhivatás továbbít.

Jókarban levő magyar állan nyolcas cséplő Schuttleworth kizánnal eladó. Rácz György M. tentiu-Ermindszent jud. Sălaj.

Egy jókarban levő cséplőgarnitúra, 6 Hp. Record benzinmotorral és egy Benz teherautó, general javítva, eladó. Timbusz Bélané Alunisu-Magyarókerék bányfyhunyadi járás.

Állást keres 30 éves szőlészeti és gyümölcsészeti iskolát végzett ispán. Jelenleg nagyobb uradalomban szolgál. A gazdálkodás minden ágában jártas. Cim a kiadóhivatalban.

720-as cséplőgarnitúra, motorral üzemképes külön-külön is eladó, Tischlernél Bachnea-Bonyha, j. Tárnavá-Micá.

Ötven holdas tanyai elsőrendű fekete föld rajta levő épületes kisebb részletekben is, igen jó nyos áron eladó. Értekezni Bátor Lajos tulajdonosnál, Silinru-Erselénd, Szilágymegye.

Minden magyar ember emlékszik a jó, békebeli, eredeti

„BRÁZAV SÓSBORSZESZ”-re

A budapesti gyár eredeti receptjei szerint gyártják s kapható:

BOGNAR ÉS SZANTO Erdélyi Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Kolozsvár.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főút) 7.

Fiókjai: Dés, Diószentmárton,
Gyulafehérvár, Marosvásár-
hely és Nagyváradon.

Saját tőkéi 141 millió lei

Állítási intézetek:

Ferdaaranyos várm. Tak.-pénztár
RT Torda. Alsófehérvárm. Gazda-
sági Bank és Tak.-pénztár Nagy-
enyed, Udvarhelym. Tak.-pénztár
Székelyudvarhelyen és Székely-
keresztúron, Szászrégenvidéki T.
pénztár RT Szászrégen, Szamos-
újvári Hitelbank RT. Sz.-újváron
és Népbank RT Bánffyújváradon.

Minden bankügyletet leg-
előnyösebben végez.

Engedélyezett devizahely.
Áruraktár a vasút mellett.
Betéteket elfogad

Ingyenes traktorkurzus!

Folyó hó 19.-én és 20.-án ingyenes mozielőadással egybe-
eső kötött traktor kezelési tanfolyamot tartunk.

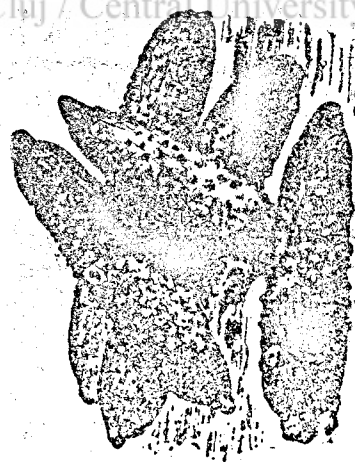
Érdeklődők forduljanak jegyek végett a

Román Gazdasági Gépkereskedelmi Rt.-hoz

Cluj-Kolozsvár, Uul. Regele Ferdinand (v. Ferenc J.-út) 63. sz.
Telefon: 151 szám.

VETŐMAGVAKAT A

MEZŐGAZDÁRI

Kereskedelmi Részv. Társ.-nál
ARAD vásároljunk.

Gazdasági magvak
here- és lucerna magvak
takarmányrépa magvak
fűmagvak
konyhakerti- és virágmagvak
legmegbízhatóbb beszerzési
forrása.

Fennáll 30 éve Árjegyzék kívánatra ingyen!

Villamos szerelési vállalat

Készít, javít
mindentéle villamos
berendezéseket, dynamót,
motort, vasalót, rezstót,
telefonot, rádiót.

Cluj-Kolozsvár, Kornis-utca 8. (Óvár.)

Akkumulátorok azonnali töltése!

Szőlőknek és gyümölcsösöknek legajánlatosabb az őszi, rétek és legelőknél a téli trágyázás
s e célra a leghatásosabb, legbiztosabb és legolcsóbb a 16-18%-os foszforsav-tartalmú

„TRANSYLVANIA-GUANO-FOSZFÁT”

mely tartalmaz még 0,5%-os nitrogént, 5%-os szén-savas meszet, 3%-os meszet és 12%-os szerves anyagot.

Ára métermázsánként az Pui állomás vagonba rakva 220 lej.

Zsákok beszerzési áron — Szállítja: a „Cioclovina” Soc. In Comand. Pui-Pui, jud. Hunedoara-Hunyad megye.
Megrendeléseket a „Magyar Nép” útján is lehet eszközölni és pedig vagon- és mézstátételekben is.

— Tapasztalatainkra hivatkozva kérjük rendeléseknél a lakhely, posta és állomás pontos román nevét is közölni. —

Lesoványodott, erőtlenn.
vérszegény, tüdőbajos
betegek részére áldás a

„GRASIN“

erőtápszer. — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembeűnő.

Kapható: gyógyszerárakban és Dr. Nagy Arpád gyógyszerárakban
Cluj-Kolozsvár, Calea Moşilor. — Egy doboz 120 lei Postán küldve
135 lei. Egy teljes kurzához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvéttel.
Használati utasítást minden dobozhoz mellékelve

Nagyapáról unokára

száll a hira
az általánosan bevált
tökéletes háziszernek a

DIANA

sósborszesznek,

mely külsőleg, mint be-
dörzsölés és belsőleg
cukorra csepegtetve hasz-
nálható, mint fájdalom-
csillapító, felfrissítő és
egészségóvó szer, csodá-
latos eredménnyel. ~~is~~

Használati utasítás minden dobozhoz

Kapható mindenütt.

Eredeti csak „DIANA“ felirással

Petőti Sándor összes költeményei

az erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára 10zve 100 lei,
diszkótegben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

Rettegi faiskola és Szőlőoltvány-telep

Díszfák

Díszcserjék

Gyümölcsfák

Árjegyzék ingyen!

Levél cím:

Gr. Bethlen László

Beclean-Bethlen Jud. Someş

Ne felejtse el, hogy
a DOHÁNY legjobb műtrágyája
a 19-20 százalékos

MÉSZNITROGÉN

Kérjen díjmentes utbaigazítást és nyomtatványokat.

„NITROGÉN“ Műtrágya és Vegyipar R.-T. Diciosánmartin-Dicsőszentmárton